

Бібліографічний список публікацій з фондів Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, підготовлений для Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. – 2018. – Вип. 5 : 1–10 травня 2018 р. – 23 с.

Досвід ведення гібридних конфліктів

1. **Безсмертний Р.** Искусство договариваться : Чрезвычайный и Полномочный Посол Украины, экс-представитель Украины в Трёхсторонней контактной группе [народный депутат Украины предыдущих созывов Верховной Рады] Роман Безсмертний о том, почему государство не хочет наладить контакт с оккупированными территориями, зачем нужен теломост с Донбассом и почему прогресса в реинтеграции ОРДЛ [оккупированных территорий Донецкой и Луганской областей] не будет до президентских выборов / Роман Безсмертний // Фокус. — 2018. — № 17-18 (27 апр.). — С. 25. Текст: <https://focus.ua/opinions/397220/>

2. **Галаджий Е.** Не то АТО: что изменит Операция объединенных сил в Донбассе / Елена Галаджий // КП в Украине. — 2018. — 27 апр. (№ 62). — С. 5. *Йдеться про те, що 30 квітня – останній день проведення АТО на Сході України. З 1 травня в Донбасі почнеться Операція об'єднаних сил. Чи допоможе вона наблизити світ на сході країни і повернути під український прапор окуповані регіони Луганської та Донецької областей: "КП" в Україні вивчила три позитивних аспекти від початку ООС і три сумнівних.*

3. **Головащенко Ю.** "Наші хлопці не навчені вбивати ..." / Юрій Головащенко ; Спілкувався Михайло Ухман // Свобода (Тернопіль). — 2018. — 21 берез. (№ 22). — С. 6. *Подано інтерв'ю з полковником Юрієм Головащенко, комборгом 57-ї окремої мотопіхотної бригади, раніше – командиром гірськ-піхотного батальйону 36-ї окремої бригади берегової охорони.*

4. **Давитян Д. АТО скасовується** : антитерористическа операція на Донбасі закінчується 30 квітня [2018 р.]. Що буде замість АТО, впливатиме це на воєнну політику країни і як Україна інтегрувати окуповані райони / Діана Давитян // Фокус. — 2018. — № 17-18 (27 квіт.). — С. 22-24. *Розглянуто ситуацію, пов'язану із введенням нового формату проведення військової операції на Донбасі – операції Об'єднаних сил, яка передбачає, зокрема, перехід відповідальності за події на окупованих територіях Донбасу від Служби безпеки України до Генерального штабу Збройних сил України. Акцентовано увагу на положеннях Закону України про деокупацію Донбасу "Про особливості державної політики щодо забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях в Донецькій і Луганській областях". Визначено проблеми, пов'язані із реінтеграцією Донбасу. Текст: <https://focus.ua/country/396659/>*

5. **Жданов О. "Джавеліни" вже на наших полігонах** : а от у зону бойових дій сучасні протитанкові ракетні комплекси просто так не потраплять / Олег Жданов // Експрес. — 2018. — 3-10 трав. (№ 18). — С. 2. *Наведено інформацію міністра оборони Степана Полторака про опанування Збройними силами України американських протитанкових ракетних комплексів Javelin. За його словами, навчання проходять на базі навчальних центрів ЗСУ, а також буде створено потужний протитанковий резерв. Подано бесіду з військовим експертом Олегом Ждановим, в якій докладно розповідається про ці протитанкові комплекси.*

6. **Жмурко С. Авдіївська промзона: п'ята весна війни** : десантно-штурмовий підрозділ закріпившись на "промці" не дає ворогові шансів посунути наші позиції / Сергій Жмурко // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 4. Текст: [http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-\(26-04-2018\).pdf](http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-(26-04-2018).pdf)

7. **Зливання чи пастка для ЗСУ: що насправді відбувається в "Л-ДНР"** : різна інформація надходить з того боку "поребрика" – часто навіть суперечлива. Продовжуємо відслідковувати події у зоні бойових дій // Сектор Правди. — 2018. — 11 квіт. (№ 6). — С. 1, 6. *Проаналізовано дані з різних джерел інформації (від Дмитра Тимчука, Олександра Ходаковського та ін.) щодо ситуації на тимчасово окупованих територіях.*

8. **Зятьєв С. Кожен експонат – це новітня історія боротьби українців за своє майбутнє ...** / Сергій Зятьєв // Демократ. Україна. — 2018. — 13 квіт. (№ 15). — С. 3. *Зазначено, що 13 квітня 2014 року, Рада національної безпеки і оборони України оголосила про початок проведення антитерористичної операції у східній частині України. Висвітлено діяльність Національного військово-історичного музею України, де розгорнуто експозицію "Збройні Сили на захисті суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України". Текст: <http://www.dua.com.ua/army/item/3775-kozhen-eksponat-tse-novitnya-istoriya-borotbi-ukrajintsiv-za-svoe-majbutne.html>*

9. **Іванець А. "ФСБшники покликали на кухню й запитали, що за синя папка лежить на холодильнику"** : Крим із центру туризму й культури перетворили на мілітаризовану територію страху, в якій немає перспектив розвитку, – каже історик Андрій Іванець / Андрій Іванець // Країна. — 2018. — № 15 (19 квіт.). — С. 30-33. *Інтерв'ю з істориком, науковим працівником Науково-дослідного інституту українознавства (з вересня 2017 року) Андрієм Іванцем, який народився у Сімферополі, із 2014 року живе у Києві (сім'я залишилася в анексованому Криму) про перспективи повернення окупованого Російською Федерацією півострова Крим; про мілітаризацію та колонізацію переселенцями з Росії (з березня 2014 року на півострів переїхало майже 200 тисяч росіян, це близько 10 % загальної кількості тамтешнього населення), погіршення екологічної ситуації; про вірогідність перетворення півострова на військову базу (у*

Криму вже є носії для ядерних ракет, а ще можуть завезти на півострів атомну зброю). Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_fsbshniki-poklikali-na-kuhnyu-j-zapitali-scho-za-sinya-papka-lezhit-na-holodilniku/832286

10. **Іщенко Н. Як програти гібридну війну** : європейські інституції звернули увагу на інформвплив Росії. Але ... / Наталія Іщенко // День. — 2018. — 4-5 трав. (№ 78/79). — С. 25, 28. *Йдеться про ухвалену Парламентською асамблеєю Ради Європи (ПАРЄ) резолюцію щодо протидії гібридній війні, яку на своїй сторінці у "Фейсбуці" прокоментував віце-президент ПАРЄ, народний депутат України Володимир Ар'єв. Він повідомив, що ПАРЄ послалася на дії Росії проти України і закликала протистояти всім проявам гібридної війни, в тому числі – ліквідувати юридичні прогалини й координувати зусилля у протидії цьому новому явищу. Також Європейська комісія (ЄК) ухвалила План заходів із боротьби з фейковими новинами під назвою "Подолання онлайн-дезінформації: європейський підхід", в якому зазначено, що кампанії з масової онлайн-дезінформації широко використовуються, щоб сіяти недовіру і створювати напруженість у суспільстві. Висвітлено український досвід боротьби з поширенням російського гібридного впливу. Наголошено, що вже запроваджених заходів протидії (заборона російських пропагандистських медіа та соціальних мереж, блокування телесигналу із Російської Федерації (РФ) та самопроголошених утворень на території Донецької і Луганської областей) недостатньо. Акцентовано увагу, що точка зору країни-аресора РФ нав'язується українцям через формально українські засоби масової інформації (ЗМІ) політиками, журналістами й експертами, які нібито озвучують "власну точку зору", але, насправді, транслиють пропагандистські тези РФ та проводять спеціальні інформаційні кампанії, ініційовані Росією. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/yak-prograty-gibrydnu-viynu>*

11. **Кароблис Р. Балтийский опыт** : Министр национальной обороны Литвы Раймундас Кароблис рассказал Фокусу о гибридной агрессии России против его страны, впечатлениях от поездки на Донбасс и литовско-украинском сотрудничестве / Раймундас Кароблис ; беседу вел Милан Лелич // Фокус. — 2018. — № 16 (20 апр.). — С. 14-16. Текст: <https://focus.ua/country/396058/>

12. **Карпюк Г. Военно-морская бездомность** / Геннадий Карпюк // 2000: Еженедельник. — 2018. — 27 апр. – 3 мая (№ 17). — С. В6. *Висвітлено інформацію про умови несення служби та проживання військовослужбовців Військово-морського флоту України, які чотири роки тому покинули окупований Крим та змінили місце дислокації в Одеській області.* Текст: https://www.2000.ua/v-nomere/derzhava/ukraina_derzhava/voenno-morskaja-bezdomnost.htm

13. **Климпуш-Цинцадзе І. Про аргументи для Брюсселя** : Іванна Климпуш-Цинцадзе: ”Україна сьогодні має серйозну додану вартість для НАТО” / Іванна Климпуш-Цинцадзе ; бесіду вів Микола Сірук // День. — 2018. — 27-28 квіт. (№ 75-76). — С. 6-7. *Подано інтерв'ю з віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванною Климпуш-Цинцадзе про перспективи участі України у липневому саміті НАТО (Північноатлантичного альянсу), який відбудеться на початку липня у Брюсселі. Наведено аргументи щодо користі для Альянсу співробітництва з Україною: досвід у веденні бойових дій на своїй території проти агресії Російської Федерації (РФ), ноу-хау з точки зору забезпечення інформаційної безпеки, напрацювання в питанні протидії кібератакам. Охарактеризовано ситуацію навколо реалізації ініціативи щодо миротворчої місії Організації Об'єднаних Націй (ООН) на Сході України. Проаналізовано стан боротьби з корупцією та діяльність новостворених антикорупційних органів. Висловлено думку про можливість застосування досвіду Хорватії в процесі мирної реінтеграції*

територій. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planet/pro-argumenty-dlya-bryusselya>

14. **Козуб Т. Прощай, АТО: что изменится на Донбассе :** президент усиливает влияние на силовой блок, подчиняя себе финпотоки в регионе и получая возможность остановить выборы. Местные опасаются новшеств и создают отряды теробороны / Тарас Козуб // Вести (Всеукр. вып.). — 2018. — 25 апр. (№ 73). — С. 2. *Подано інформацію про зміну формату з 30 квіт. ц. р. проведення антитерористичної операції на сході України на Операцію Об'єднаних сил (ООС). Зазначено, що Президент України Петро Порошенко посилює свій вплив на силові структури, при цьому отримуючи можливість зупинити можливі позачергові вибори президента*

15. **Коліжак В. В. Гібридна війна як різновид складної політичної надзвичайної ситуації** / В. В. Коліжак // III Міжнародна науково-практична конференція "Політологія, філософія, соціологія: контури міждисциплінарного перетину" : 15-16 жовт. 2015 р. — Одеса, 2015. — С. 115-117. - **A759850**

16. **Костинський С. Тримаємо інформаційний зв'язок** / Сергій Костинський ; спілкувалася Ольга Жмудовська // Слово Просвіти. — 2018. — 3-9 трав. (№ 18). — С. 2. *Інтерв'ю з членом Нацради з питань телебачення та радіо Сергієм Костинським про те, як Україна підтримує інформаційно українських громадян на окупованій Росією територіях – у Криму та частині Донецької та Луганської областей.*

17. **Кулик В. Примирение или перемирие?** / Виталий Кулик // Лица: газета о личностях и лицедеях (Дніпро). — 2018. — 11 апр. (№ 15). — С. 1. *Йдеться про те, що Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України працює над створенням концепції по примиренню між Російською Федерацією та Україною.*

18. **Лысенко А. Андрей Лысенко: "Человек, читающий материал о работе прокуратуры должен слышать звон ключей от камеры и стук судейского молотка"** : об этом в интервью "Фактам" заявил пресс-секретарь Генеральной прокуратуры [полковник, военный журналист] Андрей Лысенко [который в декабре 2017 года принял предложение Генерального прокурора Украины Юрия Луценко и перешел на работу в Генеральную прокуратуру, где возникла необходимость в усилении пресс-службы], перед которым стоит задача модернизировать сотрудничество массмедиа с силовиками / Андрей Лысенко ; беседу вели Ирина Десятникова и Ирина Коцина // Факты и комментарии. — 2018. — 3-9 мая (№ 18). — С. 4, 6. Текст: <http://fakty.ua/267008-andrej-lysenko-vojna-na-donbasse-ecshe-ne-nachinalas>

19. **Машовець К. Стрільці "руського міра"** : в умовах позиційної війни робота снайперів набуває особливого значення / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 5. *Висвітлено ситуацію на сході України в зоні проведення АТО. Особливу увагу акцентовано на веденні снайперської війни, як з боку російських військових, так і українських військовослужбовців.* Текст: [http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-\(26-04-2018\).pdf](http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-(26-04-2018).pdf)

20. **Мостова Н. Бо завтра може не настати:** як воїн АТО вірить у свою справу на цивільці : 36-річний калуський атовець Олексій Фрик не збирається робити на Прикарпатті щось унікальне, але розпочне те, за чим майбутнє – енергоефективність. Самотужки досконало її вивчив, практикувався і тепер готовий до роботи. Каже, це те саме, що й на війні – є поставлена ціль і її треба виконати, незважаючи ні на що. Ось тільки на цивільці ти сам собі командир / Наталя Мостова // Галиц. кореспондент. — 2018. — 15 лют. (№ 7). — С. 13. Текст: <http://gk-press.if.ua/bo-zavtra-mozhe-ne-nastaty-yak-voyin-ato-viryt-u-svoyu-spravu-na-tsyviltsi/>

21. **Мостова Н. Номер 619** : спершу його поховали на чужині як невідомого героя. На могилі замість імені та прізвища лише число –

№ 619. Потім результати ДНК майже на сто відсотків підтвердили, що це таки він загинув. З часу перепоховання останків івано-франківського бійця Романа Грицика минув уже не один рік, а дружина все одно чекає коханого героя, батька її трьох діточок. Адже залишилися ті кілька відсотків надії / Наталя Мостова // Галиц. кореспондент. — 2018. — 1 берез. (№ 9). — С. 6. Текст: <http://gk-press.if.ua/nomer-619/>

22. **Моша С. Пільга дорожча за гроші** : АТОВці Сумщини виступили проти монетизації пільг на проїзд у пасажирському транспорті, а обласна рада готує відповідне звернення до Кабміну / Сергій Моша // Сумщина. — 2018. — 19 квіт. (№ 16). — С. 1—2.

23. **Огрызко В. Прощание "Славянки"** : на днях за підписью Суркова появилася необычная стаття – "Одиночество полукровки (14+)". За підписью, потому что "автором" его просто назначили. Об этом чуть позже. Сначала первые впечатления / Владимир Огрызко // Новое время страны. — 2018. — №15 (19 апр.). — С. 8. *Стаття українського дипломата, міністра закордонних справ України у 2007–2009 роках з приводу статті "Одиночество полукровки(14+)" спецпредставника президента Росії у переговорах щодо Донбасу Владислава Суркова, в якій радник президента Російської Федерації вкотре прямо говорить, що держави колишнього СРСР – це частина Росії. І відповідно, їхня незалежність – це "умаление и принижение России". А у взаєминах зі світом Владислав Сурков обіцяє, що буде робити Росія: "воевать (война ведь тоже способ общения)". І ще – яка у Росії ментальність: "гибридная". Ось так, трьома "пазлами" Сурков розклав у своєму тексті "гибридную войну с постсоветскими странами". І тим самим попередив, що це є і буде. У ті самі 100–300 найближчих років. Текст: <https://nv.ua/opinion/ogryzko/proshchanie-slavjanki--2463445.html>*

24. **Олехнович А. "Ми рвали полин і засипали його в кабінку, аби хоч трохи перебити запах від тіл загиблих"** : Євгену Соловйову, заступнику командира вертолітної ескадрильї, нещодавно виповнилося 28

років. Та молодий офіцер вже є льотчиком 1-го класу, кавалером ордена Богдана Хмельницького, вижив при падінні вертольота в Конго й вивіз з-під носа ворога десятки поранених і загиблих у районі проведення АТО / Анастасія Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 6. Текст: [http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-\(26-04-2018\).pdf](http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-(26-04-2018).pdf)

25. **Поливанюк В. В. Особливості психологічної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України до виконання бойових завдань в екстремальних умовах / В. В. Поливанюк // Вісн. Нац. ун-ту оборони України ім. І. Черняхівського: зб. наук. пр.. — Київ, 2017. — Вип. 1 (48). — С. 180-188. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-1(48). Викладено результати теоретичного аналізу з проблеми психологічної підготовки військовослужбовців Збройних сил України до виконання бойових завдань. Розкрито сутність психологічної підготовки до виконання бойових завдань за екстремальних умов. Зазначено, що поведінка військовослужбовця в екстремальній ситуації детермінована рівнем його психологічної готовності, адаптивності, стресостійкості, мотивації та саморегуляції. Проаналізовано досвід психологічної підготовки військовослужбовців провідних країн світу. Визначено нагальну необхідність оптимізації і удосконалення системи психологічної підготовки військовослужбовців Збройних сил України.***

26. **Романчук О. Президентом варто обрати найдостойнішого українця зі США, Канади чи Європи : Країну мають очолити люди з абсолютно іншого середовища / Олег Романчук // Країна. — 2018. — № 15 (19 квіт.). — С. 16-18. *Стаття українського публіциста, шеф-редактора журналу "Універсум".* Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_prezidentom-varto-obrati-najdostojnishogo-ukrayincy-a-zi-ssa-kanadi-chi-evropi/832331**

27. **С 1 мая на Донбассе действует особый порядок : изменения коснутся всех, кто остается на оккупированной территории // Факты и комментарии. — 2018. — 3-9 мая (№ 18). — С. 2. *Подано роз'яснення***

Командуючого Об'єднаними силами Сергія Наєва щодо різниці між АТО (що офіційно завершилася 30 квітня 2018 р.) та Операцією об'єднаних сил (ООС), яка замінить Антитерористичну операцію. Акцентовано увагу, зокрема, на цілях та нових воєнних завданнях, що передбачає ООС, на впровадженні особливого порядку на окупованих територіях.

28. Самойленко О. О. Модель психологічної готовності військовослужбовців мобілізованих підрозділів ДПСУ – учасників бойових дій до здійснення професійної діяльності / О. О. Самойленко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України ім. І. Черняховського: зб. наук. пр. — Київ, 2017. — Вип. 1 (48). — С. 194-199. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15218-1(48). Наведено результати факторного аналізу структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців мобілізованих підрозділів ДПСУ – учасників бойових дій до здійснення професійної діяльності. За результатами факторного аналізу побудовано модель психологічної готовності військовослужбовців мобілізованих підрозділів ДПСУ – учасників бойових дій.*

29. Скриль Д. АТО завершилася : у травні в Україні набули чинності кілька змін. Антитерористичну операцію на Донбасі замінили на Операцію об'єднаних сил ООС / Денис Скриль // Газета по-українськи. — 2018. — 4 трав. (№ 33). — С. 3. Подано інформацію про те, що від 30 квітня 2018 р. воєнні дії на Донбасі називають Операцією об'єднаних сил (ООС). Це прописано у законі "Про реінтеграцію Донбасу". Зазначено, що у районі бойових дій створюють Об'єднаний оперативний штаб Збройних сил України, який керуватиме всіма військовими формуваннями і правоохоронними органами. Для цивільних осіб на території Донецької та Луганської областей встановили три зони перебування. Нововведення покращить роботу контрольно-пропускних пунктів. Наведено точку зору голови Донецької військово-цивільної адміністрації та військового експерта Олексія Арестовича стосовно зміни форману АТО. Текст: https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/_ato-zavershilasya/834948

30. **Соціальні комунікації і нові комунікативні технології** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 10–11 листоп. 2017 р., Запоріжжя. — Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2017. — 105 с. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: A784985*. *Зі змісту: Інтернет-тролінг під час гібридної війни / Т. В. Фісенко. – С. 63–67.*

31. **Тука Г. Георгій Тука: Реінтеграцію Донбасу потрібно починати вже зараз** : заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій — про перспективи повернення Донбасу, екологічні ризики та можливі вибори / Георгій Тука ; бесіду вела Наталка Позняк-Хоменко // Україна молода. — 2018. — 4-5 трав. (№ 48). — С. 4. *Йдеться про те, що на Донбасі 30 квітня 2018 року офіційно закінчилася Антитерористична операція і почалася так звана Операція Об'єднаних сил (ООС). Утім, крім зміни передачі керування операцією генералу Сергію Наєву, практично нічого не відбулося. Оперативні зведення з передової так само повідомляють про регулярні обстріли українських позицій. І, на жаль, є вже перші втрати в ООС. Закон "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях", згідно з яким і відбулися зміни формату військової операції, під час голосування у Верховній Раді називали законом про реінтеграцію Донбасу або законом про деокупацію Донбасу. Однак сподіватися на швидке завершення війни та автоматичне вирішення всіх проблем не варто. Бо проблем цих і за чотири останніх роки, і за два десятки попередніх, накопичилося чимало. Про це розмова з заступником міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Георгієм Тукою. Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3306/180/122829/>*

32. **У районі АТО почали блокувати російський телесигнал** // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 2. *Йдеться про те, що президент України Петро Порошенко провів у Ситуаційному центрі нараду щодо інформаційної безпеки держави та протидії російській*

пропаганді. Надано старт роботі системи протидії антиукраїнському мовленню в районі проведення антитерористичної операції. Текст: [http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-\(26-04-2018\).pdf](http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-(26-04-2018).pdf)

33. **Українська армія – серед найкращих у світі** : Україна посіла восьму в Європі і двадцять дев'яту у світі сходинку авторитетного рейтингу військової могутності за версією Global Firepower // Львів. Пошта. — 2018. — 26 квіт. (№ 32). — С. 2.

34. **Цебрик, Василь. Ганебна роль агресора** : або чи хочуть росіяни війни / Василь Цебрик // Новини Закарпаття. — 2018. — 27 берез. (№ 23). — С. 6. *Подано інформацію, що за період більшовицької диктатури радянська армія розв'язала 41 війну, в котрій загинули мільйони ні вчому не винних людей.* Текст: <http://gazeta.ua/articles/comments-newspaper/ukrajinska-armiya-rozvalyuvatimetsya/422519>

Міжнародне гуманітарне право

35. **Антонович М. М. Право на гуманітарну допомогу під час збройного конфлікту і відповідальність за його порушення згідно з міжнародним правом** / М. М. Антонович // Наук. зап. НаУКМА. Юрид. науки. - Київ, 2015. — Т. 168. - С. 93-97. - Бп16346-168

36. **Бобров Ю. Відновлення військових судів продиктовано ситуацією в державі і її війську** / Юрій Бобров ; інтерв'ю провів Сергій Зяцьєв // Демократ. Україна. — 2018. — 20 квіт. (№ 16). — С. 11. *Репрезентовано розмову з помічником начальника Головного управління підготовки ЗС України з правової роботи, полковником юстиції Юрієм Бобровим щодо необхідності відновлення Військових судів в Україні.* Текст: <http://www.dua.com.ua/army/item/3814-vidnovlennya-vijskovikh-sudiv-prodiktovano-situatsieyu-v-derzhavi-i-jiji-vijsku.html>

37. **В Україні можуть з'явитися медичні війська** : таким чином планують створити єдиний орган управління медичним забезпеченням у

військовій сфері // Львів. Пошта. — 2018. — 12 квіт. (№ 28). — С. 7.

Надано інформацію про наміри створити у Збройних силах України до 2021 року новий окремий рід військ – медичний. Начальник Головного військово-медичного управління-начальником медичної служби ЗСУ Ігор Хоменко зазначив на брифінгу: "Було вивчено більшість систем союзників, але на цьому етапі та на перспективу для нас найбільш короткий шлях – система бундесверу, яка була обрана у співпраці з іноземними радниками".

Текст: <http://www.lvivpost.net/ukraine/n/42215>

38. Вахоцька І. О. Про технології психологічної допомоги ветеранам бойових дій в аспекті їхнього повернення до умов мирного життя / І. О. Вахоцька // Вісн. Нац. ун-ту оборони України ім. І. Черняхівського: зб. наук. пр. — Київ, 2017. — Вип. 1 (48). — С. 38-43. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15218-1(48). Розкрито основні негативні психологічні наслідки виконання службово-бойових завдань в умовах, пов'язаних з ризиком для життя у зоні проведення антитерористичної операції на сході України, а також технології психологічної допомоги комбатантам в аспекті їхньої психологічної реабілітації і реадаптації. Розкрито зміст технології психотерапевтичного навчання, що передбачає: корекцію помилкових уявлень відносно стресової реакції, що найчастіше зустрічаються; надання пацієнтові інформації про загальну природу стресової реакції; фокусування на ролі надмірного стресу у розвитку захворювання; приведення пацієнта до самостійного усвідомлення проявів стресової реакції і характерних симптомів посттравматичного стресового розладу; розвиток у пацієнта здатності до самоаналізу для ідентифікації характерних для нього стресорів; повідомлення пацієнтові про ту активну роль, яку він відіграє у терапії надмірного стресу.

39. Військовим льотчикам підвищено грошове забезпечення : наказом міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака встановлено 100 % надбавку за виконання особливо важливих

завдань військовослужбовцям, які входять до льотного складу ЗС України // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 1.

40. **Гай-Нижник П. П. Основні засади стратегії деокупації та реінтеграції Криму в контексті національної безпеки України: штрихи до проблеми й напрямки розв'язання** = Pavlo Hai-Nyzhnyk/ Basic Principles of the Strategy for de-occupation and reintegration of Crimea in the context of national security of Ukraine: aspects of the problem and solution areas / Павло Гай-Нижник. — Київ : МП Леся, 2017. — 103 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці : А784414.** У праці доктора історичних наук, завідуючого відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства П. П. Гай-Нижника запропоновано та проаналізовано основні засади щодо вироблення Стратегії де окупації та реінтеграції Криму в контексті національної безпеки України. Вказано на наріжні проблеми витоків і подолання проросійської ідентичності на Кримському півострові на сучасному етапі та шляхи оптимізації системи державного управління й безпеки держави Україна. Текст: <http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/doc/2017book-basic-principles.php>

41. **Єрмоєнко Д. Ю. Діагностичне дослідження необхідності у відновленні психологічної стійкості прикордонників, що брали участь у бойових діях** / Д. Ю. Єрмоєнко, А. О. Беспалько // Вісн. Нац. ун-ту оборони України ім. І. Черняхівського: зб. наук. пр. — Київ, 2017. — Вип. 1 (48). — С. 84-90. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-1(48).** Подано результати діагностичного дослідження необхідності відновлення психологічної стійкості прикордонників, що брали участь у бойових зіткненнях. Обґрунтовано діагностувальний інструментарій дослідження ознак втрати прикордонниками психологічної стійкості після їхньої участі у бойових зіткненнях. Втрата психологічної стійкості розглядається у дискурсі "нестійкість", яка, в свою чергу, характеризується: безладними і непередбачуваними моделями поведінки і настрою; демонструванням невротичних, психотичних і просто

небезпечних для інших моделей поведінки тощо. Результати діагностування показують картину типових проявів психологічної нестійкості у прикордонників, які брали участь у бойових зіткненнях з противником.

42. Кориневич А. О. Застосування міжнародного гуманітарного права до збройного конфлікту на території України / А. О. Кориневич ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. — Одеса : Фенікс, 2015. — 77 с. — Бібліогр.: с. 77 та у підрядк. прим. - **A762530**

43. Мул А. М. Поняття надзвичайної ситуації в законодавстві України, зарубіжних держав і в міжнародних правових актах / А. М. Мул // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція : зб. наук. пр. — Одеса, 2016. — Вип. 22. - С. 133-136. - **Бп17425-22**

44. Пустовий О. М. Соціально-психологічні чинники групової взаємодії військовослужбовців: теоретична модель / О. М. Пустовий. // Актуальні проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ, 2017. — Т. 1, вип.4: Орг. психологія. Екон. психологія. Соц. психологія. — С. 108-111. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15544-1/47. Акцентовано увагу на визначенні соціально-психологічних чинників, що впливають на групову взаємодію військовослужбовців. Обґрунтовано актуальність вивчення військових колективів за сучасних умов. Пояснено необхідність збільшення показників згуртованості військовослужбовців для більш ефективного виконання бойових завдань. Використання різних методів дослідження індивідуальних особливостей військовослужбовців надає змогу визначати критерії, що впливають на побудову оптимальних взаємовідносин у колективі. Дослідження міжособистісних взаємовідносин дозволяє уникати конфліктів у військових колективах та групах військовослужбовців. Текст:**

<http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v1/i47/21.pdf>

45. **Репецький В. М. Застосування міжнародного гуманітарного права у збройному конфлікті України** / В. М. Репецький // Наук. вісн. Львів. комерц. акад. Серія юрид. : зб. наук. пр. - Львів, 2015. - Вип. 2. - С. 368-373. - **Бп18117-2**

46. **Скоростецький В. Військовий комітет альянсу в Україні** : про що вели мову і до чого нам готуватися в стосунках із НАТО / Володимир Скоростецький // Нар. армія. — 2018. — 26 квіт. (№ 17). — С. 14. *Висвітлено виїзне засідання Військового комітету НАТО на рівні військових представників у форматі з Україною. У засіданні взяли участь Головнокомандувач ЗС України генерал армії України Віктор Муженко й голова Військового комітету НАТО генерал Петр Павел. Текст: [http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-\(26-04-2018\).pdf](http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5549-(26-04-2018).pdf)*

47. **Ткачук Р. Армія: реконструкція, відновлення та будівництво** / Руслан Ткачук // Сіл. новини. — 2018. — 1 берез. (№ 8). — С. 3. *Зазначено, що на будівництво й ремонт об'єктів Збройних сил України цьогоріч надано рекордний фінансовий ресурс – понад 4 млрд грн. Акцентовано увагу, що за ці кошти планують відновити й побудувати 756 військових об'єктів.*

48. **Юрченко М. 30 квітня, 14.00: черговий відлік протистояння агресії** : під керівництвом Збройних сил розпочато Операцію об'єднаних сил, покликану посилити захист територіальної цілісності, суверенітету й незалежності нашої країни / Михайло Юрченко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 3 трав. (№ 84). — С. 4. *Йдеться про початок Операції Об'єднаних сил (ООС) згідно з указом Президента України Петра Порошенка. У виступі Президента України Петра Порошенка на нараді з військовим керівництвом зазначено, що це не просто зміна формату, а нові можливості захисту української території та українських громадян. Наголошено, що головна мета – якнайшвидше повернути окуповані землі під суверенітет України та відновити*

нормальне життя на Донбасі. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/30-kvitnya-1400-chergovij-vidlik-protistoyannya-ag/>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

49. **Актуальні питання розвитку державності та правової системи в сучасній Україні:** тези доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 27–28 жовт. 2017 р. / за заг. Ред.. Т. О. Коломоєць. – Запоріжжя, 2017. – 108 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: A784358.** *Зі змісту: Особливості правового статусу біженців / М. Ю. Кушнір. – С. 33-35.*

50. **Запровадити відповідальність за злочини проти людяності** // Голос України. — 2018. — 26 квіт. (№ 78). — С. 3. *Надано інформацію про проведений за ініціативи Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин круглий стіл на тему "Забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права – вагомий крок на шляху захисту прав людини", учасники якого розглянули питання забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права. Обговорено проблеми щодо порушення прав людини, які мали місце під час Революції Гідності, а також відсутність захисту прав людини на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим (АРК) та окремих районах Донецької та Луганської областей під час збройного конфлікту з Російською Федерацією (РФ). У цьому зв'язку наголошено на необхідності змін у кримінальному законодавстві, запровадження відповідальності за злочини проти людяності, воєнні злочини, агресію та геноцид. У виступі голови Комітету ВР України у закордонних справах Ганни Гопко на круглому столі в Херсоні на тему "Український Крим: минуле та сьогодення" зазначено, що реальні дії з деокупації Криму мають стати одним із головних завдань Української*

держави, і це мають бути спільні дії різних органів влади в тісній координації з західними партнерами. Учасники круглого столу погодилися з необхідністю сформуванню на основі пропозицій Представництва Президента в АРК комплексний план першочергових дій з протидії російській агресії в Криму. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/302409>

51. **Ищенко Н. Как помочь пенсионеру ОРДЛО?** : заміститель директора Інститута мирової політики Наталя Іщенко – о манипуляціях вокруг выплаты українських пенсій в ОРДЛО и так называемом Абхазском опыте / Наталя Іщенко // Корреспондент. — 2018. — № 8 (27 апр.). — С. 10. Текст: <https://blogs.korrespondent.net/blog/events/3967116/>

52. **Куш П. Безпеку поки що не гарантовано** / Павло Куш // Уряд. кур'єр. — 2018. — 28 квіт. (№ 83). — С. 3. *Надано інформацію про засідання круглого столу "Актуальні питання забезпечення мінної безпеки та гуманітарного розмінування на території України" за участі посадовців провідних міністерств і відомств, військових, правоохоронців, представників міжнародних організацій. Зазначено, що однією з найбільш важливих проблем є проблема недостатньої поінформованості стосовно дуже важливих моментів мінної безпеки. Наголошено на необхідності ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроекту "Про протимінну діяльність".* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/bezpeku-poki-sho-ne-garantovano/>

53. **Міщенко І. У пріоритеті – стимул для повернення додому тих, хто нині в окупації** / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 5 трав. (№ 86). — С. 3. *Надано інформацію про брифінг командувача Об'єднаних сил Сергія Наєва, який наголосив, що серед пріоритетів спільної роботи військових і правоохоронних структур, а також військово-цивільних адміністрацій на території проведення операції Об'єднаних сил – відновлення й розбудова зруйнованої під час бойових дій інфраструктури. Він висловив впевненість, що спільними зусиллями*

вдасться створити на території Донецької та Луганської областей соціальні і правові умови для повернення додому громадян, які опинилися під окупацією. Об'єднані сили докладатимуть зусиль до зменшення незручностей для мирного населення, буде оптимізовано порядок отримання перепусток і систему пропуску. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-prioriteti-stimul-dlya-povernennya-dodomu-tih-ht/>

54. **Негайно врегулювати питання виплат особам, звільненим із полону** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 19 квіт. (№ 73). — С. 3. *Надано інформацію про зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України Ірини Геращенко з родичами заручників, які утримуються на окупованих територіях Донецької та Луганської областей (ОРДЛО), родичами політв'язнів Кремля і родичами осіб, що вважаються зниклими безвісти. У зустрічі також взяли участь Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова, представники міністерств та правозахисних організацій. Під час дискусії учасники наради констатували, що чинні і зареєстровані в парламенті законопроекти, спрямовані на врегулювання правового статусу і соціальних гарантій осіб, незаконно позбавлених волі, заручників або засуджених на тимчасово окупованих територіях України та за її межами, потребують істотного доопрацювання. Обговорено необхідність негайного врегулювання питання виплат особам, звільненим із полону, та ситуацію з пошуком зниклих безвісти.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/302146>

55. **Проблеми захисту прав і свобод вимушених переселенців, а також інтересів громадян або держави на тимчасово окупованих територіях та в районах проведення антитерористичної операції** : матеріали міжнар. круглого столу : м. Київ, 27 жовт. 2016 р. / Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. — Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. — 146 с. — (Проект Ради Європи "Посилення

захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні”). —
Бібліогр. наприкінці ст. - **Б352159**

56. **Східна Україна. Цивільне населення під перехресним вогнем** / FIDH. — Київ : Центр громадян. свобод, 2015. — 59 с. : іл. —
Бібліогр. у підрядк. прим. - **В73690**

57. **Через службу окупантам можна втратити громадянство** //
Голос України. — 2018. — 25 квіт. (№ 77). — С. 4. *Йдеться про ініціативу народного депутата України фракції партії "Блок Петра Порошенка" (БПП), голови Меджлісу кримськотатарського народу Рефата Чубарова щодо доопрацювання деяких окремих положень проекту закону "Про внесення змін до Закону України "Про громадянство України". Зокрема, це стосується норми законопроекту, в якій зазначено, що підставами для втрати громадянства можуть стати дії, вчинені людиною внаслідок примусу з боку окупантів. На думку Рефата Чубарова, це викличе обґрунтоване обурення у жителів тимчасово окупованого Криму. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/302364>*

58. **Шевчук Ю. Кожен переселенець має отримати надію на повернення** / Юліана Шевчук // Голос України. — 2018. — 25 квіт. (№ 77). — С. 3. *Надано інформацію про "круглий стіл" на тему "Війна, мир та реінтеграція: що буде після АТО?", що відбувся у Верховній Раді України (ВР України) у рамках третьої Національної платформи "Діалог про мир та безпечну реінтеграцію" за підтримки Комітету ВР України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин та низки неурядових організацій. У виступі голови комітету Григорія Немирі наголошено, що способи постконфліктного врегулювання після того, як буде завершено військовий конфлікт і встановлено мир на Донбасі, потрібно визначати вже нині. Обговорено державну стратегію захисту прав вимушених переселенців. Григорій Немиря висловив думку, що нещодавно зареєстрований у парламенті законопроект № 8297 про внесення змін до закону про громадянство, який передбачає позбавляти*

українського громадянства тих кримчан, хто голосував на виборах президента Росії у Криму, може серйозно послабити позицію України щодо Криму з точки зору захисту прав громадян і лояльності громадян до України. Перший заступник міністра інформаційної політики України Еміне Джапарова проінформувала про ситуацію в інформаційному просторі на окупованих територіях, зокрема, зазначила, що центральне місце там посіла антиукраїнська агітація та пропаганда з боку російських засобів масової інформації (ЗМІ). У своєму виступі колишній учасник мінських перемовин, Надзвичайний і Повноважний Посол України Роман Безсмертний зазначив, що у процесі реінтеграції надважливою є проблема міжлюдських комунікацій. Він запропонував провести перші телемости між Києвом і Донецьком, Києвом та Луганськом. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/302359>

59. **Щоб радикально покращити ситуацію з переселенцями** // Голос України. — 2018. — 27 квіт. (№ 79). — С. 4. Надано інформацію про участь членів Постійної делегації Верховної Ради України (ВР України) у дебатах на сесії Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) у Страсбурзі на тему "Надзвичайний стан: питання пропорційності відступу від зобов'язань згідно зі статтею 15 Європейської конвенції з прав людини". У виступі члена української делегації Костянтина Усова зазначено, що в Україні має місце відкрита збройна агресія з боку Російської Федерації (РФ), у зв'язку з чим були прийняті відповідні заходи, метою яких є забезпечення нормальними умовами всіх, хто страждає від російського нападу на територію України. На своїй сторінці у Фейсбуці 1-й заступник Голови ВР України Ірина Геращенко повідомила, що під час обговорення резолюції "Гуманітарні потреби та права внутрішньо переміщених осіб в Європі" вона звернула увагу колег по Асамблеї на непросту ситуацію з переселенцями в Україні. Наголошено, що внаслідок російської війни на Донбасі і в Криму Україна має більше 1 млн. 700 тис. переселенців – це найбільша кількість переміщених осіб з часів Другої

світової війни в Європі. Акцентовано увагу, що вони повинні брати участь в майбутніх регіональних виборах на Донбасі, після демобілізації і деокупації від російських військ, техніки, найманців цього регіону. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/302457>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

60. **Воронич А. "Кухар Путіна", який "готує" брехню в Інтернеті. А ще фінансує військових найманців, які воюють на українському Донбасі та в Сирії :** у США офіційно звинуватили 13 росіян у втручанні в американські президентські вибори 2016 року. На чолі цієї групи стоїть Євген Пригожин, відомий як "кухар Путіна", керівник петербурзької "фабрики тролів" і спонсор російських найманців, так званої приватної військової компанії "Вагнер". Саме їх на початку лютого розбомбила у Сирії американська авіація / Андрій Воронич // Високий замок. — 2018. — 22-28 лют. (№ 21). — С. 9.

61. **Герцінгер Р. Зайва обережність.** Дві вирішальні події спровокували гострі дискусії щодо майбутнього ставлення до Росії в німецькому політикумі та серед громадськості : отруєння у Великій Британії колишнього російського агента-ренегата Сергея Скрипаля та його доньки, а також останнє застосування отруйного газу в сирійській війні, за яке, найімовірніше, відповідає керований Росією режим Асада, змусило уряд ФРН чіткіше, ніж досі, позиціонувати себе проти агресивної політики кремлівського режиму. При цьому Берлін не полишає обережне бажання не занадто нашкодити майбутньому "діалогові" з Москвою / Ріхард Герцінгер // Укр. тиждень. — 2018. — № 16 (20-26 квіт.). — С. 7. *Стаття кореспондента розділу "Політика та суспільство" німецьких видань Die Welt та Welt am Sonntag.* Текст: <http://tyzhden.ua/Columns/50/212649>

62. **Пядишев В. Г. Вдосконалення взаємодії цивільної поліції ООН із гуманітарними організаціями в зонах локальних збройних**

конфліктів: міжнародно-правові та організаційні аспекти / В. Г. Пядишев // Держава і право : зб. наук. пр. — Київ, 2013. — Вип. 62. - С. 346-357. - Бп14476-62

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України ім. Я. Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

11 травня 2018 р.